

**TILSYNSRAPPORT FOR
Børnehuset Himmeldalen
PÆDAGOGISK TILSYN 2023**

Indhold

Pædagogisk tilsyn i Randers kommune 2023	3
Data	3
Børneperspektivet	3
Tilsynsmøde	3
Samlet vurdering	3
Det uanmeldte tilsyn	4
1. Relationer	5
2. Mangfoldighed og inklusion	7
3. Lege- og læringsmiljøer	9
4. Kommunikation og sprog	11
5. Fysiske rammer	13
6. Forældresamarbejde	15
7. Sammenhænge	17
Tilsynsmøde	19
Samlet vurdering	22

Pædagogisk tilsyn i Randers kommune 2023

Opbygningen af det nye tilsynskoncept for institutionerne er udarbejdet med udgangspunkt i den lovgivende ramme, erfaringer fra gennemførelsen af pædagogisk tilsyn 2021 og tidligere tilsyn. Det nye tilsynskoncept bidrager til at sikre og udvikle kvaliteten på vores dagtilbudsområde.

Tilsynet er uanmeldt og udføres af pædagogiske konsulenter fra Børnefagligt Udviklingscenter. Alle konsulenter observerer ud fra samme pejlemærker, prædefinerede indikatorer og vurderingskriterier, hvilket sikrer gennemsigtighed og uvildighed.

Tilsynet giver de pædagogiske konsulenter et godt indblik i praksis. Med dette indblik optimeres forvaltningens mulighed for at understøtte praksis og sætte fokus på de områder og indsats, som giver størst værdi for børnene.

Data

Det pædagogiske tilsyn tager afsæt i både kvalitative og kvantitative data, herunder skriftlig dokumentation fra tidligere tilsynsbesøg samt viden fra tidligere dialog med dagtilbuddet. Med data forstås forskellige typer af oplysninger om dagtilbuddet indhentet med forskellige metoder. Data har til formål ud fra forskellige perspektiver at give indsigt i indholdet i dagtilbuddet og kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer.

I Randers er der udarbejdet en egen rapportering med spørgsmål til relevante data. Egen rapporteringen sendes ud til alle institutioner og returneres besvaret senest tre uger inden tilsynsmødet.

Børneperspektivet

Som en del af tilsynet udfører den pædagogiske leder i institutionen et børneinterview. Svarene fra interviewet modtages i egen rapporteringen og indgår i den samlede vurdering.

Tilsynsmøde

Data fra egen rapportering og observationer drøftes ved et tilsynsmøde, hvor forældrerepræsentant, dagtilbudsleder, pædagogisk leder, pædagogisk personale, tilsynsførende konsulent og evt. referent deltager.

Samlet vurdering

Grundlaget for den samlede vurdering af kvaliteten i den enkelte institution udgøres af tilsynsførendes observationer af praksis, institutionernes egen rapportering og tilsynsmødet.

Det uanmeldte tilsyn

Den tilsynsførende konsulent har observeret institutionens lege- og læringsmiljø i tre timer d. 21. juni 2023 i tidsrummet 8.10-11.25.

Der er observeret ud fra prædefinerede indikatorer under de fem pejlemærker. Alle pejlemærker og indikatorer er med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan og den nyeste forskning på området. Alle konsulenter anvender den samme skabelon for observationen, da dette styrker gennemsigtigheden og uvildigheden i tilsynet.

Vurderingen under de enkelte pejlemærker foretages ud fra nedenstående vurderingskriterier.

Fuldstændig opfyldelse	Der arbejdes selvstændigt videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.
Omfattende opfyldelse	Der arbejdes selvstændigt videre, og der kan med fordel laves en mindre justering af praksis.
Delvis opfyldelse	Der arbejdes selvstændigt videre, men der bør ske en justering af praksis. Det er relevant at modtage sparring fra børnefagligt udviklingscenter på udviklingspotentialet.
Begrænset opfyldelse	Der skal arbejdes videre med justering af praksis og der laves en handleplan. Dette skal ske i samarbejde med Børnefagligt Udviklingscenter. Det forventes, at den lokale ledelse indgår og sikrer støtte og opfølgning på udviklingspunkterne/udviklingspunktet.
Utilstrækkelig opfyldelse	Der skal arbejdes videre med udvikling af praksis og der laves en handleplan. Dette skal ske i samarbejde med Børnefagligt Udviklingscenter. Handleplanen sendes til den tilsynsførende konsulent og der laves et opfølgende tilsyn. Børnefagligt Udviklingscenter vil indgå konsultativt i processen ligesom den overordnede ledelse vil blive inddraget og forventes at sikre, at der sker en forandring af praksis.

1. Relationer

Randers Kommune tager afsæt i et ressourceorienteret børnesyn, hvor det enkelte barn ses som et selvstændigt individ med ret til at udvikle sig i eget tempo. Det enkelte barn har værdi i sig selv og anses som et demokratisk menneske, der bidrager til fællesskabet.

Barnet har ret til at møde nærværende, omsorgs- og tillidsfulde voksne, der ser barnet som et kompetent og nysgerrigt individ. Personale og ledelse indgår i en anerkendende relation til barnet, så barnet føler sig set, forstået og mødt med positiv forventning. Dette gør sig gældende i måden at forstå og anskue barnet på, men også i den verbale og nonverbale kommunikation i mødet med barnet. Ligeledes skal barn/barn relationen understøttes gennem nærværende voksne, der støtter og guider børnene i deres gensidige kommunikation og forståelse af hinanden.

1. Relationer	
Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Personalet fremstår som gode rollemodeller i forhold til venlighed, imødekommenhed, roligt kropssprog, empati og afstemning ✓ Personalet bruger positiv og nænsom guidning i alle interaktioner mellem barn-voksen og barn-barn ✓ Personalet er nærværende og tilbyder hjælp, når barnet er usikker, bange eller ked af det ✓ Personalet støtter barnet i at knytte venskaber til andre børn ✓ Personalet udtrykker sig tydeligt og anerkendende i forhold til forventninger til barnet/børnegruppen ✓ Personalet engagerer sig i genkendelige gøremål, lege, oplevelser og bidrager til den gode stemning ✓ Personalet udviser omsorgsetiske handlinger, eksempelvis at tilbyde børnene mad, hvis de er sultne, noget at drikke, hvis de er tørstige, at få skiftet ble o.a. ✓ Børnene udviser tryghed og glæde i kontakten med personalet <p>Her kan du læse mere om relationskompetence.</p>
Opsamling	<p>Observation i Børnehuset Himmeldalen giver et indtryk af, at ledelse og personale har fuldstændig greb om det relationelle arbejde. Det enkelte barn bliver set, mødt og hensigtsmæssigt guidet.</p> <p>Personalet fremstår ens i deres pædagogiske tilgang og opfylder indikatorerne og derved pejlemærket. Det er tydeligt, at personalet er imødekommende og venlige i deres møde med børn, forældre og andre i huset. Der er en oplevelse af oprigtighed i mødet, og personalet udstråler engagement der medvirker til</p>

1. Relationer

en generel god stemning. Personalet lykkes med at fremstå som en enhed ved at have godt kendskab til hvert enkelt barn, samt ved at have øje for at hjælpe hinanden i praksis, så personalet lykkes bedst muligt i hver enkelt kontekst. Ligeledes observeres der en gennemgående anerkendende og positive kommunikationsstrategi i hvert enkelt møde med barnet, og personalet fremstår derved som gode rollemodeller idet de møder barnet i børnehøjde. Der bliver lyttet til barnet og barnet bliver hensigtsmæssigt guidet, hvilket har betydning for at barnet bliver taget alvorligt.

Personalet er nærværende i aktiviteter, rutinesituationer, i leg såvel som i overgange fra en kontekst til en anden. Personalet er tilgængelige, og sammen med børnene. Eksempelvis sidder personalet i sandkassen over længere tid og er sammen med børnene. Ligeledes er personalet tæt på børnene i overgangen fra formiddagsmad til leg, tur og aktivitet.

Personalet fremstår som gode rollemodeller ved at møde børnene med øjenkontakt, inviterende gestik, inviterende tone og kropssprog. Børnene udviser tryghed og glæde i kontakten, og generelt ved at være i institutionen. Børnene udviser eksempelvis ikke utryghed ved, at der går håndværkere eller en fremmed tilsynskonsulent i huset. Personalet er på forkant med de tænkelige situationer, der kan gøre børnene utrygge, hvilket særligt mynter sig på det rolige nervesystem og tilgængelighed personalet udviser.

Personalet guider børnene i at samarbejde, eksempelvis ved at to børn hjælper hinanden med at fylde vand i kander i forbindelse med formiddagsmaden. Ligeledes understøtter personalet det gode barn-barn samspil gennem opdeling i mindre grupper, så børnene får en god relation til en mindre gruppe flere gange om dagen.

Det anbefales at udvikle på i højere grad at understøtte barn-barn relationen i både vuggestuen og børnehaven.

Leder og personale i Børnehuset Himmeldalen lykkes med et kvalitetsstærkt relations arbejde, som anbefales af vedholde.

Forslag til vedligeholdelse af praksis

- Vedligehold praksis for nærvær i alle sammenhæng og kontekster
- Vedligehold praksis for en ressourceorienteret tilgang, hvor børn anerkendes, opmuntres og mødes i børnehøjde
- Vedligehold praksis for at arbejde i små grupper i alle læringsmiljøer

1. Relationer

	<ul style="list-style-type: none"> • Vedligehold praksis for at se, møde og hensigtsmæssigt guide børn som en gennemgående praksis • Vedligehold og ret opmærksomhed på understøttelse af barn-barn samspillet og det begyndende venskab
Vurdering	Fuldstændig opfyldelse Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.

2. Mangfoldighed og inklusion

Randers kommune understøtter et resourcesyn, der skaber deltagelsesmuligheder for alle børn ved at give lige muligheder for at blive hørt og taget alvorligt som en del af barnets dannelsesproces og demokratiske forståelse. Alle børn har ret til at blive inviteret ind i børnefællesskaber uanset baggrund, køn, alder, personlighed, kompetencer og kultur. Hverdagen skal give barnet mulighed for at prøve og erfare forskellige positioner i fællesskabet. Barnet har ret til at opleve og erfare forskellige fællesskaber, kulturer, normer, traditioner og værdier. Med afsæt i Randers kommunes inklusionsstrategi, skal personale og ledelse understøtte det enkelte barn ved at justere tilgang og ramme efter barnets behov. En tidlig indsats tager afsæt i barnets behov, potentialer og ressourcer. Barnet ansues som et ligeværdigt og demokratisk menneske, der har medindflydelse på hverdagens dagsform, leg og aktivitet.

2. Mangfoldighed og inklusion

Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Personalet fremhæver børnenes positive initiativer og hensigter for børnegruppen ✓ Personalet anvender den "pædagogiske bagdør" ved behov ✓ Personalet anvender uderummet og fysiske rum som ekstra pædagogisk rum ✓ Personalet konflikthåndterer med ro, venlighed og nænsom guidning ✓ Børn har mulighed for pause i leg, aktiviteter og rutinesituationer ✓ Personalet organiserer fælles lege og aktiviteter på tværs af køn, kultur og alder
-------------	---

2. Mangfoldighed og inklusion

- ✓ Personalet understøtter børnenes behov for samhørighed med resten af børnegruppen
- ✓ Personalet støtter børn, der ikke ved egen hjælp har deltagelsesmuligheder i leg, aktiviteter og rutinesituationer

Opsamling

Institutionen udviser praksis for at arbejde inkluderende og opfylder indikatorerne og derved pejlemærket.

Institutionen har en gennemgående praksis for genkendelig struktur for både opdeling i mindre grupper, samt en hensigtsmæssig struktur for at gøre brug af lokalområdet som destination og læringsmiljø. Institutionen organiserer sig så der er tydelig struktur for hvilke børnegrupper der anvender cykler og busser, og hvem der er i institutionen. Herforuden lykkes det institutionen at organiserer leg, rutine og aktivitet på tværs med Børnehuset Rismøllen ved, at vuggestuegrupper fra de to institutioner tager på fælles heldagsture flere gange om ugen.

Personalet lykkes med at sætte børnenes behov i centrum og justerer praksis derefter, hvilket eksempelvis opleves ved at opdele børn der har behov for få børn omkring sig. Denne praksis observeres både i den tidlige morgenstund og i løbet af formiddagen.

Personalet udviser praksis for at være på forkant med tænkelige situationer, hvilket medvirker til at den 'pædagogiske bagdør' i mindre grad er et behov. Anvendelse af den 'pædagogiske bagdør' kommer sig til udtryk ved, at personalet på en legende tilgang eksempelvis får et barnet til at drikke vand, men også ved at mindske mikroovergange. Ligeledes observeres der anvendelse af den 'pædagogiske bagdør' ved at justerer gruppestørrelse og læringsmiljø. Der er en oplevelse af, at pædagogisk leder i høj grad bidrager til at personalet lykkes hele vejen rundt om børnegrupperne.

Personalet har godt greb om at justerer praksis, så det enkelte barn får deltagelsesmulighed i leg, aktivitet og rutine. Personalets tilgang til børnene er udpræget positiv, venlig og inkluderende, og personalet har udpræget en forståelse for at børnene har forskellige deltagelsesvilkår.

Personalet har en stærk praksis for at hjælpe hinanden, hvilket bidrager til at børnene bliver hensigtsmæssigt hjulpet.

Forslag til vedligeholdelse af praksis

- Vedligehold praksis for organisering og struktur i mindre grupper
- Vedligehold praksis for at skabe genkendelighed i et børneperspektiv

2. Mangfoldighed og inklusion

	<ul style="list-style-type: none"> • Vedligehold praksis for en anerkendende og ressourceorienteret tilgang til børnene • Vedligehold praksis for at justerer efter børnenes behov på dagen
Vurdering	Fuldstændig opfyldelse Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.

3. Lege- og læringsmiljøer

Med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan tilrettelægges et alsidigt læringsmiljø for det enkelte barn og børnegruppen hele dagen. Barnet oplever en hverdag, hvor det trives, lærer, udvikles og dannes gennem deltagelse og medindflydelse på forskelligartet leg, aktivitet og rutine. Legen er grundlæggende i hverdagen og personalet og ledelsen støtter, guider, rammesætter og prioriterer legen som en værdi for det gode børneliv.

Voksne understøtter barnets undren, nysgerrighed, initiativer og eksperimenter i børneinitierede lege, vokseninitierede aktiviteter og rutinesituationer. Personalet og ledelsen bruger barnets legeindhold som indikatorer for, hvad barnet er optaget af og hvad der udfordrer som grundlag for videre pædagogiske og didaktiske overvejelser over fremadrettet indsats. De pædagogiske læreplanstemaer indgår i en bred og sammenhængende forståelse gennem hele hverdagen som betydning for barnets læring og udvikling. Læringsmiljøet understøttes gennem indbydende, inddragende og tilgængelige materialer for hele børnegruppen.

3. Lege- og læringsmiljøer

Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Børnene har medbestemmelse i vokseninitierede aktiviteter og rutiner ✓ Personalet understøtter forskelligartet leg Leg og aktivitet tager udgangspunkt i NUZO ✓ Personalet skaber mulighed for børneinitierede lege hele dagen ✓ Forskelligartet legetøj og materialer er tilgængeligt for og i legen ✓ Materialer og legetøj har ikke en bestemt anvendelsesmulighed ✓ Personalet inspirerer børnene til at inddrage forskellige legeredskaber/legetøj
-------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tydelighed for hvad børnene kan foretage sig – eksempelvis et aktivitetskema eller guidning til dagens muligheder ✓ Personalet indtager forskellige roller i legen (træner, medspiller, instruktør og tilskuer) ✓ Gode overgange i hverdagens skift, hvor børn ikke oplever uhensigtsmæssig ventetid ✓ Personalet har organiseret aktiviteter, lege og rutinesituationer på en måde, der tilgodeser børnegruppens behov på dagen ✓ Rutinesituationer skaber mulighed for aktiv deltagelse ✓ Børn udviser glæde i lege og aktiviteter
Opsamling	<p><i>Børneperspektivet er en integreret del af læringsmiljøet, hvor børnenes udsagn, udtryk og lignende er styrende for processen (data fra egen rapportering)</i></p> <p>Personalet har godt greb om en hensigtsmæssig organisering, hvilket har betydning for at personalet er tæt på børnene og overgangene foregår i et flow. Institutionen tilrettelægger kvalitetsstærke læringsmiljøer både om morgenen og i formiddagstimerne ved at være tæt på børnene og ved at deltage i leg og aktivitet. Personalet er i børnehøjde og engagerer sig i børnenes leg, både ved at være 'medspiller', gå foran i legen og hjælpe børnene med at få materialer til leg.</p> <p>Hverdagen er visuelt struktureret i børnehøjde så børnene kan se hvad de selv og den resterende børnegruppe skal.</p> <p>Personalet organiserer overgangene så børnene ikke oplever uhensigtsmæssig ventetid samt mikroovergange. Eksempelvis spiser vuggestuebørn formiddagsmad i shelters på legepladsen i forlængelse af deres leg.</p> <p>Børnene inddrages i de praktiske gøremål, der eksempelvis retter sig mod måltidet. Eksempelvis hjælper børn med at hente mad og fylde kander med vand. Der kan udvikles på, at serverer formiddagsmaden på bordene, så personalet undgår at forlade bordene. Eksempelvis kan maden også stå på rullebordet og børnene selv henter den mad de ønsker mere af.</p> <p>Børnene inddrages også gennem aftale om, at et barn opfordres til at spørge den resterende børnegruppe om de vil være med til historiefortælling.</p> <p>Der er en tydelig struktur for dagens leg og aktivitet, og børnene bliver guidet ind i aktiviteten. Der kan udvikles på at introducerer aktiviteten for børnene så de forinden aktiviteten ved hvad der skal ske og hvad deres rolle er. Eksempelvis får to børn uafhængig af hinanden fundet spil frem mellem formiddagsmad og historie fortælling, hvor børnenes initiativ til at spille</p>

	<p>udsættes, men føles ikke op. Ligeledes starter en aktivitet for vuggestuen op, hvor børnene ikke tydeligt bliver introduceret til aktiviteten (gopler).</p> <p>Der kan rettes en opmærksomhed på at videreudvikle vokseninitierede aktiviteter med afsæt i NUZO. Eksempelvis kan en kreativ aktivitet for vuggestuebørnene struktureres så børnene i højere grad får deltagelsesmuligheder. Det opleves, at aktiviteten er voksenafhængig som medvirker til at børn har svært ved selvstændigt at deltage i den kreative proces. Ligeledes kan der videreudvikles på historiefortælling i børnehaven, så børnene i højere grad aktivt inddrages i fortællingen.</p> <p>Forslag til videreudvikling af praksis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedligehold organisering og struktur der tilgodeser børnenes behov på dagen • Vedligehold praksis for at inddrage børnene i rutinesituationer • Videreudvikle praksis for nærvær i forbindelse med det pædagogiske måltid • Videreudvikle praksis for at personalet indtager forskellige roller i legen • Videreudvikle praksis for at tilrettelægge og gennemføre aktiviteter der tager afsæt i NUZO • Vedligehold praksis for at minimere mikroovergange
<p>Vurdering</p>	<p>Fuldstændig opfyldelse</p> <p>Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.</p>

4. Kommunikation og sprog

Kommunikation og sprog er centralt for læringsmiljøet og understøttes positivt i interaktionen både mellem voksen/barn og barn/barn. Barnet har ret til at eksperimentere kommunikativt og sprogligt for derved at gøre sig erfaring i, at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige kontekster. Læringsmiljøet danner ramme for en bred vifte af kommunikativt og sprogligt ordforråd, udtale samt sætningsdannelse.

Barnet erfarer sprogets mangeartede nuancer gennem legen, aktiviteter og rutiner. Barnet tilegner sig erfaring med skriftsprog og digitalisering gennem inddragelse af forskellige materialer. Det kommunikative og sproglige læringsmiljø understøttes ud fra barnets udviklingspotentiale, og personalet tilrettelægger en tidlig indsats ud fra det pædagogiske grundlag samt Randers kommunes inklusionsstrategi. Den kommunikative og sproglige indsats sker i tæt samarbejde med barnets forældre og evt. tværfagligt samarbejde.

4. Kommunikation og sprog

Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Personalet henvender sig til børnene, taler med dem, giver beskeder og italesætter initiativer, handlinger og udtryk i alle sammenhænge (anvendelse af udvekslingstonen) Personalet italesætter egne handlinger og følelser ✓ Personalet inviterer til dialog i leg, aktivitet og rutiner ✓ Personalet anvender dialogisk læsning ✓ Anvendelse af rim, sang og rytme ✓ Personalets udvidelse af begrebsforståelse ✓ Børnene tilbydes uforstyrrede læseområder ✓ Digitale værktøjer inddrages ✓ Skriftsprog inddrages
Opsamling	<p><i>Institutionen udarbejder sprogvurdering efter Randers Kommunes procedure. Institutionen laver på baggrund af resultater i sprogvurdering handleplan ved særlig indsats. Sprogindsats tager altid afsæt i børnegruppen og det pædagogiske læringsmiljø – lege, materialer, aktiviteter mm. (data fra egen rapportering)</i></p> <p>Institutionen er indrettet med flere læseområder både på stuerne og i alrummet, og observationerne vidner om at bøger og dialogisk læsning er en integreret del af læringsmiljøet og den daglige pædagogiske praksis. Personalet inddrager bøger, dialogisk læsning og historiefortælling i forbindelse med leg, samling og rutinesituationer som måltidet. Børnene tager selvstændigt bøger og anvender dem alene og i samvær med personalet. Eksempelvis inviterer et barn i vuggestuen en ansat til at læse i en bog i forbindelse med leg.</p> <p>Personalet har i sammenhæng til pejlemærket relationer, en tæt kontakt med det enkelte barn, og møder barnet gennem inviterende kommunikation. Personalet inviterer til dialog i alle sammenhænge, og dialogen er som oftest præget af flere turtagninger. Herforuden stiller personalet spørgsmål til børnene med afsæt i det de er interesseret i, som medvirker til at børnene uddyber og forklarer. Eksempelvis understøttes barnets sproglige udvikling gennem en interesse i det barnet tegner, hvor den voksne spørger interesseret ind til barnets fortælling om tegningen.</p> <p>Personalet inddrager sang i forbindelse med køretur i bus, hvor der med engagement synges sange. Herforuden italesætter personalet det børnene får</p>

4. Kommunikation og sprog

øje på fra bussen. På legepladsen bliver der ligeledes anvendt højtaler der spiller børnemusik i sandmiljøet.

I forbindelse med den kreative aktivitet med at lave gopler inddrager personalet telefon til at vise billeder af gopler, så børnene kan se hvordan trådene ser ud. Der bliver i den forbindelse italesat, at trådene kan brande på armen, hvis det er fra en brandmand.

Der kan rettes en opmærksomhed på at italesætte personalets egne handlinger og oplevelser.

Forslag til vedligeholdelse af praksis

- Vedligehold dialog i alle sammenhænge med afsæt i det barnet er optaget af
- Vedligehold praksis for at inviterer til flere turtagninger i dialogen
- Videreudvikle praksis for at personalet italesætter egne handlinger, oplevelser og følelser
- Vedligehold praksis for at inddrage dialogisk læsning og historiefortælling som del af læringsmiljøet hele dagen
- Vedligehold praksis for at understøtte begrebsforståelse og ordforråd

Vurdering

Fuldstændig opfyldelse

Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.

5. Fysiske rammer

Randers kommune sikrer, at alle børn har fysisk plads til fordybelse og leg både ude og inde. Institutionens fysiske ramme skal inspirere barnet til alsidige lege og aktiviteter, både individuelt og i grupper. Indretningen understøtter de pædagogiske læreplanstemaer både i materialer, møblering og indretning. Den fysiske ramme skal kunne justere sig i forhold til børnegruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det fysiske rum skal være sundt, sikkert og inspirerende.

5. Fysiske rammer

Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Der er aktivitets - og legematerialer/-møbler inde og ude ✓ Mulighed for kropslig deltagelse der udfordrer krop og sanser ✓ Der er mulighed for henholdsvis rolig og vild leg ✓ Den fysiske indretning understøtter barnets selvstændighed i garderoben, badeværelset, spiseområdet og legemiljøet ✓ Mulighed for justering af det fysiske legemiljø ✓ Der er fysisk plads til voksen deltagelse i legemiljøet ✓ Der er tydelige hygiejneprocedurer ved fx. bleskift og i spisesituationer ✓ Godt lys, lyd og luft ✓ Billedmateriale, udstilling med videre i børnehøjde ✓ Der er udsmykning, der er vedkommende, inspirerer og stimulerer børnene
Opsamling	<p>Institutionen har for nyligt gennemgået en renovering og der er skabt gode rum til fordybelse. Der er indrettet med bløde materialer og lyset skaber rum i rummet. Ligeledes inddrager personalet tæpper til at danne ramme for historiefortælling.</p> <p>Institutionen er indrettet med materialer og møbler, der inviterer børnene til kropslig bevægelse. Eksempelvis søger et barn hen til et indrettet miljø med tunnel, puder og motorik trapper. Materialerne er tilgængelige, og derved noget børnene spontant kan opsøge.</p> <p>Institutionen har flytbare rumdelere, der inddrages så eksempelvis vuggestuebørnene kan lege i et afskærmet område.</p> <p>Garderoberummene er indrettet så børnene i nogen grad selvstændigt kan tage tøj, sko mm. Garderoberummene understøtter selvstændighed ved at være afskærmet fra andre forstyrrelser, og personalet justerer praksis så der er få børn i garderobemiljøet ad gangen.</p> <p>Institutionens udemiljø er indrettet med shelters som anvendes til formiddagsmad. Skuret er åbent så legeredskaberne er tilgængelige for børnene.</p> <p>Institutionen har billedmaterialer i børnehøjde der understøtter emne omkring hav, planter og dyr. Der kan evt. udvikles på billedmaterialer der understøtter forskelligartet temaer som eksempelvis billeder af mad i legekøkkenet.</p> <p>Forslag til vedligeholdelse af praksis</p>

5. Fysiske rammer

	<ul style="list-style-type: none"> • Vedligehold praksis for at justerer de fysiske rammer efter barnets/børnegruppens behov • Vedligehold praksis for at børnene kan anvende møbler alsidigt • Vedligehold og videreudvikle inddragelse af billedmaterialer der er vedkommende for børnene, og materialer der understøtter forskellige legetemaer. Udvikle inddragelse af billedmaterialer i udemiljøet.
Vurdering	Fuldstændig opfyldelse Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.

6. Forældresamarbejde

I dagtilbudsloven står der, at dagtilbud i samarbejde med forældrene skal give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Personale og ledelse skal inddrage og samarbejde med forældre omkring barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Forældre skal have mulighed for indblik i institutionens hverdagsliv, fokusområder og læring gennem deltagelse i årlige arrangementer, samtaler, dialog i bringe- og hente situationer, opslag på Aula samt bestyrelsesarbejde.

Forældrerepræsentanter inddrages i det pædagogiske tilsyn for at medvirke til, at kvalificere tiltag og indsatser for institutionens fremadrettede udviklingsområder.

Forældresamarbejde indgår i tilsynsmødet af det pædagogiske tilsyn gennem inddragelse af forældrerepræsentant i institutionen.

6. Forældresamarbejde

Data	Data fra egen rapportering <ul style="list-style-type: none"> • Forældre inddrages i den pædagogisk praksis gennem beskrivelser på Aula • Forældre inddrages i den pædagogisk praksis gennem deltagelse i forskellige arrangementer som forældrekafe, cirkus mm. • Institutionen bestræber sig på tæt dialog med forældrene for at skabe sammenhænge mellem praksis og hjem
------	--

6. Forældresamarbejde

- Samtaler har til formål at give forældre indsigt i eget barn, men også give forældre indsigt i de pædagogiske vurderinger bag tiltag. Det medvirker til at forældre medvirker til at kvalificerer praksis

Indikatorer

- ✓ Forældre og personale deler ligeværdigt viden om barnet
- ✓ Beslutninger om tiltag i forhold til barnet drøftes i fællesskab mellem forældre og personale
- ✓ Personalet anerkender forældres perspektiver på barnets behov
- ✓ Personalet er i løbende dialog og vejleder forældre i forhold til barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse
- ✓ Institutionen har en tydelig organisering for dialog med forældre i bringe og hente situationer
- ✓ Forældre oplever sig inddraget i pædagogiske aktiviteter i institutionens hverdagsliv
- ✓ Institutionen anerkender og tilpasser sig i forhold til forældres individuelle behov i samarbejdet omkring deres barn
- ✓ Institutionen anvender forskellige platforme til kommunikation og information til forældre

Opsamling

Data fra egen rapportering, observation og dialog under tilsynsmødet vidner om, at institutionen har godt greb om et udviklende og understøttende forældresamarbejde ved at inddrage forældre og deres viden, perspektiver og oplevelser af eget barn. Personalet ser og møder både barn og forældre ved ankomst om morgenen, og der er en tydelig oplevelse af at personalet har indsigt i det enkelte barn og forældre. Personalet følger op på hændelser, oplevelser og lignende med forældrene. Der observeres en god stemning i mødet mellem forældre og personale.

Forældre oplever sig inddraget i tiltag der understøtter barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Personalet justerer i samarbejde med forældre så barnet får de bedste deltagelses- og udviklingsmuligheder.

Ledelsen udviser stort ansvar for, at børn har det godt, hvilket eksempelvis kommer sig til udtryk under tilsynsmødet, hvor både Ronni og Jane er opmærksomme på, hvad der sker i og omkring institutionen. Det anerkendes at børnenes behov og forældres behov for hjælp prioriteres over mødedeltagelse.

Den samlede data giver indtryk af at alle indikatorerne opfyldes og derved fuldstændig opfyldelse af pejlemærket.

6. Forældresamarbejde

Vurdering	Fuldstændig opfyldelse Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.
-----------	---

7. Sammenhænge

I Dagtilbudsloven står der, at dagtilbud i samarbejde med forældrene skal sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

I Randers kommune er det vigtigt at give alle børn de bedste muligheder for en forberedt og sammenhængende overgang fra hjem til dagpleje/vuggestue, overgang til børnehave samt overgang til skole. Personale og ledelse skal i tæt samarbejde med forældrene tilrettelægge overgangen for barnet, så læringsmiljøet understøtter barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Læringsmiljøet skal for skolesøgende børn introducere og give det enkelte barn mulighed for at udvikle nysgerrighed i sammenhæng med læreplanstemaerne hertil bogstaver, tal, mønstre, former med videre. Læringsmiljøet skal tilrettelægges ud fra et ressourceorienteret børnesyn.

7. Sammenhænge

Data	Data fra egen rapportering <ul style="list-style-type: none"> • Institutionen tager afsæt i det enkelte barns behov og udvikling, og derved arbejder institutionen med fleksible overgange • Børne fra vuggestuen får kendskab til børnehaven i god tid inden opstart i barnets eget tempo • Institutionen besøger de skoler hvor de sender børn til • Institutionen udfylder overleveringsskema
Indikatorer	✓ Forældrene inddrages i forbindelse med overgange og der afholdes opstartssamtale

7. Sammenhænge

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Personalet justerer sig efter barnets og forældrenes behov i forbindelse med overgangen ✓ Der anvendes overleveringsskemaer ✓ Der afholdes overleveringsmøder hvor relevante samarbejdspartnere inddrages (ex. PPR, pasningstilbud etc.) ✓ Personalet justerer læringsmiljøet, så det tilpasses barnets nærmeste udviklingszone ✓ Personalet har fokus på børn i udsatte positioner ✓ Institutionen samarbejder med skolen
Opsamling	<p>Data fra egen rapportering og dialogen under tilsynsmødet giver indtryk af, at institutionen opfylder indikatorerne og derved fuldstændig opfyldelse af pejlemærket.</p> <p>Personalet har med afsæt i det kvalitetsstærke relationelle arbejde et godt indblik i, hvad det enkelte barn har brug for og hvordan praksis justeres efter den enkelte uden, det har negativ påvirkning for den samlede børnegruppe. Dialogen til tilsynsmødet giver et rigtig godt indtryk af, at læringsmiljøet medvirker til gode overgange der sikrer at det enkelte barn oplever gode overgange og sammenhænge.</p> <p>Forældre og skole inddrages i et tæt samarbejde for at skabe gode sammenhænge og overgange, og personalet har et tæt samarbejde på tværs af afdelingerne i institutionen så der er relation til børnene forinden at de starter i børnehaven.</p>
Vurdering	<p>Fuldstændig opfyldelse</p> <p>Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.</p>

Tilsynsmøde

Dato	26. juni 2023
Forældrerepræsentant	Michelle Brøns (forældre i børnehaven)

Dato	26. juni 2023
Dagtilbudsleder	Jane Andersen
Pædagogisk leder	Ronni Sørensen
Medarbejder(e)	Mette Therkildsen (pædagog i børnehaven) Laura Hald (pædagog i vuggestuen)
Pædagogisk konsulent	Mette Skovgaard Jensen
Evt. referent	
Referat fra tilsynsmødet	<p>Opsamling på tilsyn 2021: Institutionen har haft fokus på etablering af en kulturel faglig praksis der er gennemgående i hele institutionen, og på tværs af institutionerne i dagtilbuddet. Konkret har institutionen arbejdet med pædagogisk faglighed og kvalitet i forbindelse med overgange, så der ikke opstår uhensigtsmæssig ventetid. Det omhandler det bl.a. en faglig organisering. En afgørende faglighed omhandler en kultur for at anvende en positiv rettet kommunikation, hvor skældud ikke accepteres, om heller ikke en negativ tone. Institutionen ser den styrkede pædagogiske læreplan som bidrag til at vise retning.</p> <p>Relationer: Personalet lykkes med kvalitetsstærkt relations arbejde gennem nærvær, tydelighed og anerkendelse. Den legende tilgang er en del af det relationelle arbejde, og inddrages som kommunikationsform. Institutionen tager et fælles ejerskab for at understøtte det enkelte barn, og videre del i at skabe et ´vi´ omkring børnefællesskabet. Udviklingsperspektiv orienterer sig mod barn-barn relationen.</p> <p>Mangfoldighed og inklusion: Institutionen lykkes med nærvær i små grupper, og justeringer i forhold til hvad det enkelte barn ´kalder på´. Faglig organisering bidrager til tydelighed og forberedelse, som videre har betydning for børnefællesskabet.</p>

Dato	26. juni 2023
	<p>Udviklingsperspektiv har sammenhæng til pejlemærket relationer i forhold til barn-barn, som konkret kan udvikles i sammenhæng til konflikthåndteringen. Herforuden et fokus på vigtigheden i at overholde aftaler med børnene.</p> <p>Lege- og læringsmiljø: Institutionen viser generelt praksis for kvalitet i lege- og læringsmiljøerne. Måden at være tæt på børnene før, under og efter, samt inddragelse af børnene er en naturlig del af praksis. Legen er i fokus, og institutionen er bevidst om at legen ikke er fri. Voksendeltagelse har betydning for legen. Udviklingsperspektiv orienterer sig mod praksis justering så børn i alle sammenhænge har aktiv deltagelsesmulighed. Opmærksomhed på børnenes udtryk og tegn i forbindelse med voksenstyret aktiviteter.</p> <p>Kommunikation og sprog: Det relationelle arbejde har tæt sammenhæng til det sproglige arbejde og indsats. Institutionen har gode erfaringer med dialogisk læsning og historiefortælling som en del af læringsmiljøet uanset hvilken kontekst. Institutionen anvender egen fortælling som er noget personalet, erfarer børnene efterspørger.</p> <p>Fysiske ramme: Institutionen har kultur for 'lækker oprydning', som både omhandler at børn inddrages i oprydning, men omhandler også en forståelse af, at når der er ryddet op skabes der bedre forudsætninger for den efterfølgende leg. Der skal eksempelvis ikke mangle en terning til et spil, eller udklædningstøjet være proppet i en kasse. De fysiske rammer skal være tiltrækkende for legen, dialogen og samværet. Institutionen har fokus på, at det tema som børnene er i proces med, er synligt så snart man indtræder i institutionen. Udviklingsperspektiv orienterer sig mod en opmærksomhed på en balancegang mellem for pænt og for rodet – samt konstant fokus på at materialer og udstilling er inspirerende og vedkommende for børnene.</p> <p>Forældresamarbejde:</p>

Dato	26. juni 2023
	<p>Forældrerepræsentant genkender observationer og fortælling om praksis. Forældre oplever sig set, mødt og taget alvorligt. Erfaring med at personale og forældre i samarbejde gør tiltag, der støtter barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.</p> <p>Forældre oplever der bliver delt gode historier men, at der også kan være travlt ved eksempelvis hentetidspunkter, hvor der er mindre tid til de små historier fra hverdagen.</p> <p>Forældrerepræsentant peger på udviklingsperspektiv i form af ugeplaner, så forældre har indsigt i hvad barnet skal og med hvem. Det har før været praktiseret.</p> <p>Jane fortæller, at der er to nyansættelser i huset, samt en stor vækst i børnetal på relativt kort tid. Institutionen planlægger møde i uge 27 hvor der bl.a. skal drøftes forventninger. Ronni påpeger en opmærksomhed på kontinuitet.</p> <p>Der kan udvikles på at forældre har indsigt i de pædagogiske overvejelser.</p> <p>Sammenhænge:</p> <p>Forældre får god indsigt i hvilke forventninger der er til forældre ved opstart. En praksis der er meget væk fra institutionen og har en kultur for at inddrage naturen som pædagogisk rum kræver opbakning fra forældre for at lykkes.</p> <p>Børnehavegrupper besøger skoler flere gange, og der er et tæt samarbejde med Rismølle skolen, hvor der eksempelvis samarbejdes om personaledekning ved behov. Der er en gensidig forståelse af, at det er afgørende at skolen har godt kendskab og relation til de børn de modtager. Institution og skole har en forståelse og praksis for et fælles 'vi' omkring sammenhænge.</p> <p>Evalueringskultur:</p> <p>Institutionen har en opmærksomhed på at udvikle og etablere evalueringskultur, hvor evaluering er procesbestemt. Drøftelse af betydningen mellem praksis justering og evaluering.</p> <p>Institutionen har erfaringer med at tydeliggøre de enkelte trin i processen, hvor der har været inddraget supervision.</p> <p>Der er en ledelsesmæssig opbakning og krav til at faglige møder evaluerer på mål, og justerer efter hvad praksis 'kalder på'.</p> <p>Børneperspektiv:</p> <p>Måden hvorpå institutionen justerer praksis har sammenhæng til børneperspektivet.</p>

Dato	26. juni 2023
	Interviewet blev kort drøftet efter mødets afslutning. Der blev kort drøftet vigtigheden i at være undersøgende på børnenes leg i forhold til om det kan give en bedre indsigt i, hvorfor børnene nævner at vil være inde.

Samlet vurdering

Den samlede vurdering gives ud fra følgende kriterier:

Samlet vurdering	Vurdering på pejlemærkerne
På baggrund af det samlede tilsyn arbejder institutionen selvstændigt videre med udvikling af praksis.	Vurderes alle pejlemærker: <ul style="list-style-type: none"> • Fuldstændig opfyldelse, • Omfattende opfyldelse eller • Delvis opfyldelse
På baggrund af det samlede tilsyn udarbejder institutionen en handleplan i samarbejde med den tilsynsførende konsulent.	Vurderes ét eller flere pejlemærker: <ul style="list-style-type: none"> • Begrænset opfyldelse
På baggrund af det samlede tilsyn udarbejder institutionen en handleplan i samarbejde med den tilsynsførende konsulent og der laves et opfølgende tilsyn.	Vurderes ét eller flere pejlemærker: <ul style="list-style-type: none"> • Utilstrækkelig opfyldelse

Samlet vurdering	Vurdering på pejlemærkerne
<p>På baggrund af det samlede tilsyn, er der konstateret så bekymrende forhold at, der iværksættes skærpet tilsyn. Kommunalbestyrelsen orienteres.</p>	<p>Ved bekymrende forhold</p> <p>Der vil altid ske en vurdering af de konkrete forhold eller den konkrete henvendelse før der igangsættes skærpet tilsyn</p> <p>Pejlemærkerne er generelt af begrænset eller utilstrækkelig opfyldelse. Ringe kvalitet.</p> <p>Negativ fysisk kontakt.</p> <p>Bekymrende henvendelser omkring forholdene i institutionen</p>

Observationer, egen rapportering samt tilsynsmøde giver anledning til følgende samlede vurdering:

På baggrund af det samlede tilsyn arbejder institutionen selvstændigt videre med udvikling af praksis.